

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın **Çeyre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat KURUM** tarafından Anayasa'nın 98 inci ve İçtüzüğü'nün 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak yanıtlanmasını arz ve talep ederim. 09.10.2024

Meral DANIŞ BEŞTAŞ
Erzurum Milletvekili

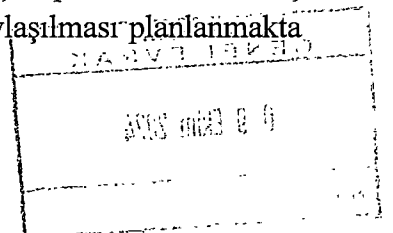
Koza Altın İşletmeleri A.Ş., 1 Ağustos 2023 tarihinde Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'na başvurarak Karayazı'nın Akdağ Köyü'nde "Altın Madeni Açık Ocak İşletmesi" projesi için gerekli izinleri talep etmiştir. Ayrıca, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı'na bağlı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü'nden ruhsat alınmış olması, projenin hayata geçirilme sürecini hızlandırmaktadır.

Proje tanıtım dosyasında yer alan bilgilere göre, maden ocağında yılda yaklaşık 355 bin ton "cevher üretilmesi" planlanmakta olup bu süreçte, 649 bin 581 ton "ekonomik olmayan kayaç" yani "pasa" açığa çıkacak; bahse konu atık malzemeler de madenin kurulacağı alanda depolanacaktır.

Diğer yandan Koza Altın İşletmeleri A.Ş.'nin maden ocağı kuracağı bölgenin büyüklüğü yaklaşık 20 hektar olup madende yaklaşık beş yıl üretim yapılması öngörülmektedir. Bu süreçte dinamikli patlatmaların yapılacağı ise maden projesinin doğası gereğidir. Proje tanıtım dosyasında, "Projeden kaynaklı her türlü zarardan faaliyet sahibi sorumlu olacak" denilmiş ise de yakın tarihte yaşanan pek çok örnek şirket sahiplerinin muafiyet ve ayrıcalıklarını ortaya çıkarmıştır.

Bu bağlamda;

- 1- Karayazı'nın Akdağ Köyü'nde altın madeni süreci nasıl başlamıştır?
- 2- Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından hazırlanan "Altın Madeni Açık Ocak İşletmesi" projesinin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporu tamamlanmış mıdır? Tamamlandıysa, raporun içeriği ve kamuoyuyla paylaşılması planlanmakta mıdır?

- 3- Koza Altın İşletmeleri A.Ş. tarafından hazırlanan “Altın Madeni Açık Ocak İşletmesi” projesinin Çevresel Etki Değerlendirme (ÇED) raporuna “gerek olmaksızın” projeye başlanması mı planlanmaktadır?
- 4- Neden ÇED raporunun gerekli olmadığı kanaatine varılmıştır?
- 5- ÇED raporu olmayan proje sayısı kaçtı ve bu projeler hangileridir?
- 6- ÇED raporu olmaksızın hayata geçirilen projelerin olumlu-olumsuz etkilerine dair bir çalışma yürütülmüş müdür? Yürütülmediyse neden yürütülmemiştir? Yürütüldü ise elde edilen bulgular neler olmuştur?
- 7- Projenin çevresel etkileriyle ilgili hangi önlemler alınmaktadır? Bu önlemlerin uygulanabilirliği ve izlenebilirliği nasıl sağlanacaktır?
- 8- Proje kapsamında yapılacak olan faaliyetlerin, yerel ekosistem, su kaynakları ve hava kalitesi üzerindeki etkilerini değerlendirmek amacıyla herhangi bir bilimsel çalışma yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa, bu çalışmalardan elde edilen bulgular kamuoyuyla paylaşılacak mıdır?
- 9- Projenin sosyal etkileri açısından yerel halkın görüş ve endişeleri dikkate alınmakta mıdır? Eğer dikkate alınıyorsa, bu süreç nasıl işletilmektedir? Halk toplantıları, anketler veya benzeri yöntemler kullanılmış mıdır?
- 10- Açık ocak madenciliği faaliyetleri sırasında, toprak erozyonu, su kirliliği ve biyoçeşitlilik kaybı gibi olumsuz etkilerin önlenmesi için ne gibi tedbirler alınacaktır?
- 11- Projenin yürütülmesi sırasında ortaya çıkacak atıkların yönetimi konusunda hangi düzenlemeler yapılmaktadır? Atıkların bertarafı ve geri dönüşüm süreçleri nasıl işletilecektir?
- 12- Proje alanında yaşayan yerel halkın sağlığına yönelik riskler nasıl değerlendirilmektedir? Sağlık izleme programları uygulanacak mıdır?
- 13- Projenin yürütülmesi sırasında, yerel su kaynaklarının kullanımında ve yönetiminde ne gibi önlemler alınacaktır? Su kaynaklarının korunmasına yönelik bir strateji var mıdır?
- 14- Açık ocak madenciliği sürecinin iklim değişikliği üzerindeki olası etkileri hakkında herhangi bir değerlendirme yapılmış mıdır?
- 15- Proje sürecinin şeffaflık ilkelerine uygun bir şekilde yürütülmesi için ne tür mekanizmalar oluşturulmuştur? Kamuoyuna bilgi aktarımı nasıl sağlanacaktır?
- 16- Koza Altın İşletmeleri A.Ş.’nin geçmişte yürüttüğü projelerde çevresel ihlaller veya sorunlar yaşanmış mıdır? Bu konuda yapılan denetimlerin sonuçları nelerdir?
- 17- Proje sürecinde, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı’nın yürütmesi gereken denetim ve kontrol mekanizmaları nelerdir? Bu mekanizmaların etkinliği nasıl sağlanacaktır?
- 18- Bölgede kurulması planlanan altın madeni tam olarak neresi ve nasıl bir alanı kapsıyor?
- 19- Hınıs ve Karayazı bölgelerinin ekolojik yapısı, doğal yaşamı nasıldır?
- 20- Bölge halkı yaşamını nasıl idame ettirmekte, ne ile geçinmektedir?
- 21- Projenin ertelenmesi ve alanın bölge halkına bırakılması konusunda bir çalışma yapılacak mıdır?